

Program realizacji
Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego
„Żagiel”
w Szkole Podstawowej nr 13
w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1
w Tomaszowie Mazowieckim
na rok szkolny 2025/2026

Lider zadania: A. Przybysz-Wójciak
przy współpracy nauczycieli szkoły.

Wrzesień 2025

SPIS TREŚCI

- I. Wprowadzenie .**
- II. Podstawy prawne .**
- III. Założenia ogólne programu.**
- IV. Cel ogólny orientacji zawodowej.**
- V. Treści programowe i cele szczegółowe.**
- VI. Warunki, metody i sposoby realizacji programu.**
- VII. Ewaluacja programu.**

„Musimy żeglować czasem z wiatrem, czasem pod wiatr, ale żeglować nie dryfować, ani stawać na kotwicy !”

aut. Oliver Wendell Holmes

I. Wprowadzenie

Spełniony człowiek, to człowiek szczęśliwy. W wielu przypadkach to praca jest nie tylko źródłem pozyskiwania pieniędzy, ale też satysfakcji siebie i źródłem radości z rozwijania swoich predyspozycji, kompetencji, a nawet relacji pracowniczych. Przysłowie mówi, że szczęśliwo są Ci, którzy z radością i uśmiechem idą do swojej pracy. Wielu ludzi zazdrości tym że szczęściarzom ich pracy, ale nikt nie pomyśli ile nakładu energii i czasu Ci szczęściarze poświęcili, aby znaleźć się w miejscu, które daje im radość i satysfakcję.

Każdy człowiek u progu dojrzałości zadaje sobie pytanie: jak ułożyć swoje życie, jak o nie zadbać, aby być szczęśliwym i spełnionym ? Pytania te dotyczą różnych obszarów funkcjonowania człowieka. Tak jak wcześniej było wspomniane jednym z nich jest praca zawodowa. Warto, aby decyzje w tej kwestii, były trafnie podejmowane, ponieważ praca jest miejscem w którym przebywamy osiem i więcej godzin dziennie.

Mimo, że przyszłość zawodowa naszych uczniów wydaje się odległa, my nauczyciele wiemy, jak bardzo szybko nadejdzie dla nich czas, przyszłych decyzji i wyborów związanych z dorosłym życiem , w tym wyborem szkoły ponadpodstawowej i pracy zawodowej. Dlatego od początku nauki w szkole podstawowej należy młodych obywateli do tych wyborów przygotowywać. Najlepiej zacząć już od przedszkola przybliżać wychowankom przedszkola świat zawodów i pracy np.: najbliższych członków rodziny.

Dorośli ze swojego doświadczenia wiedzą, jak wiele wiedzy, umiejętności i predyspozycji potrzeba, aby dobrze zaplanować swoje dorosłe życie, a w tym swoją ścieżkę kształcenia i wybór właściwej pracy zawodowej.

Mamy także świadomość, że uczniowie szkoły podstawowej widzą świat jeszcze oczami dziecka. Dlatego należy podejmować działania, by w ten subtelny, dziecięcy świat wkomponować ważne i uniwersalne elementy świata dorosłych, związane z celami, dążeniami i planami na przyszłość, które dotyczą edukacji i pracy zawodowej. Przybliżenie wiedzy z zakresu pracy zawodowej rodziców, dziadków, pokazanie zainteresowań, predyspozycji i uzdolnień jest niewątpliwie fajnym i kierunkowym działaniem szkoły łączącym świat dzieci i dorosłych.

Praca w życiu człowieka, to wartość uniwersalna i ponadczasowa. Jest także niezmiennie ważną potrzebą w życiu człowieka. We współczesnym systemie oświaty planowanie kariery zawodowej i pierwsze kierunkowe decyzje zawodowe młodych ludzi przypadają na końcowe lata szkoły podstawowej, czyli siódmą i ósmą klasę. Dlatego, tak ważną rzeczą jest kształtowanie u ucznia szkoły podstawowej postaw i zachowań, które pozwolą na świadome poznanie siebie, swoich możliwości, ograniczeń i oczekiwań. Świadomość u ucznia swoich predyspozycji, uzdolnień ale i ograniczeń jest niezmiennie ważnym elementem przystosowania społecznego. Dlatego w szkole podstawowej zaczynając od zabaw w lekarza, czy kierowcę, wywiady z rodzicami, widowiska, spotkania z ciekawymi ludźmi, prelekcje, pogadanki i inne działania wdrażające uczniów w świat pracy, szkoła będzie trafnie przygotowywać swoich uczniów do ważnych decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Program realizacji wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego stwarza uczniom możliwość zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych do odnalezienia swoich życiowych celów, a w tym drogi kształcenia i pracy zawodowej. Realizowane w szkole zadania będą kształtować u uczniów umiejętność reagowania na pojawienie się zmian i wykorzystanie zmian do budowania własnej drogi życiowej. WSDZ „Budzik” zakłada realizację zadań

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim
z zakresu przygotowania do przyszłościowego wyboru kierunku kształcenia i zawodu. W klasach I– VI będzie się , to odbywać w postaci realizacji zadań z zakresu orientacji zawodowej. Orientacja zawodowa ma na celu umiejętne poznawanie siebie, zapoznanie uczniów z specyfiką wybranych zawodów, kształtowanie u dzieci pozytywnych postaw wobec pracy i edukacji oraz rozpoznawanie i rozwijanie ich zainteresowań i uzdolnień.

W klasach VII i VIII Program „Budzik” zakłada realizację zadań z zakresu typowego doradztwa zawodowego, którego celem jest wspieranie uczniów w procesie poznawania własnych zasobów, współczesnych zawodów, obecnego systemu kształcenia i rynku pracy. Bardzo ważnym elementem oddziaływań edukacyjnych wobec uczniów klas VII i VIII jest wdrożenie ich do procesu uczenia się przez całe życie, jako kryterium koniecznego dla współczesnego pracownika. **WSDZ „Budzik” opisuje także rekomendowane działania szkolne z zakresu preorientacji zawodowej przewidziane dla wychowanków oddziału przedszkolnego działającego w szkole.**

II. Podstawy prawne

Prowadzenie działań związanych z doradztwem zawodowym w szkole podstawowej reguluje m.in. ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, w której zapisano min., że system oświaty zapewnia przygotowanie uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia oraz Rozporządzenie MEN z 16 sierpnia 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego.

III. Założenia ogólne programu

Program stanowi realizację jednolitej koncepcji w zakresie doradztwa zawodowego przewidzianego dla szkoły podstawowej, rozumianej jako ogół działań o charakterze dydaktyczno-wychowawczym ukierunkowanych na kształtowanie u uczniów właściwej motywacji do pracy i edukacji poprzez poznawanie i rozwijanie własnych zasobów oraz nabywanie wiedzy na temat zawodów i rynku pracy. Należy zaznaczyć, że w klasach młodszych podczas

realizacji zadań z programu zostanie wdrożone subtelne przejście od zabawy do orientacji na pracę w kierunku:

- odgrywania różnorodnych ról zawodowych;
- rozwijania umiejętności planowania własnych działań;
- rozwijania umiejętności współpracy w grupie;
- kształtowania postaw prospołecznych i szacunku dla pracy innych;
- rozwijania zainteresowań, uzdolnień i pasji uczniów;
- motywowania do działania i samooceny
- poznawanie specyfiki najpopularniejszych zawodów.

Przewidziane w programie działania związane z edukacją w zakresie doradztwa zawodowego powiązane z treściami kształcenia, co umożliwia uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego i w jakim celu się uczą. Działania będą korelować z rozwijanymi w szkole kompetencjami kluczowymi takimi jak:

- 1) porozumiewanie się w języku ojczystym;
- 2) porozumiewanie się w językach obcych;
- 3) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowe i techniczne;
- 4) kompetencje informatyczne;
- 5) umiejętność uczenia się ;
- 6) kompetencje społeczne i obywatelskie;
- 7) inicjatywność i przedsiębiorczość;
- 8) świadomość i ekspresja kulturalna.

Niewątpliwie każdy element pracy szkoły z uczniem może zawierać treści, czy czynności rozwijające uczniowską wiedzę o świecie zawodów i współczesnym rynku pracy.

Nauczyciel, wychowawcy, pedagog będą podejmować realizację ustalonych działań często we współpracy z rodzicami, środowiskiem lokalnym oraz

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim
instytucjami realizującym obszar orientacji zawodowej, doradztwa zawodowego
lub promocje pracy.

IV. Cele ogólne programu

- 1. Realizacja treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego przewidzianych dla szkoły podstawowej .**
- 2. Przygotowanie uczniów szkoły podstawowej do świadomego wyboru kolejnego etapu edukacyjnego i przyszłego wyboru zawodu.**

V. Treści programowe i cele operacyjne

Przewidziane do realizacji treści programowe dla klas I-III

1. Poznawanie siebie.
2. Świat zawodów i rynek pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Treści programowe dla klas IV-VIII

1. Poznawanie własnych zasobów.
2. Świat zawodów i rynek pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.

Cele operacyjne do treści programowych dla klas I-III

POZNANIE SIEBIE

uczeń:

- opowiada o swoich zainteresowaniach i podaje sposoby/ formy ich rozwijania.
- prezentuje swoje zainteresowania na forum;
- podaje znane mu przykłady zainteresowań innych ludzi;
- podaje różne przykłady swoich mocnych stron;

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim

-jest aktywny, realizuje powierzone mu zadania działania opisuje, efekty swojej pracy, wskazuje co z niej wyniknęło dla niego i dla innych.

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

uczeń:

- wchodzi w role zawodowe podczas zabawy;
- opisuje nazwy zawodów wykonywanych przez osoby z jego bliższego i dalszego otoczenia oraz charakteryzuje znane mu zawody;
- omawia czym jest dla niego praca i wskazuje na jej znaczenie w życiu człowieka (podaje przykłady);
- omawia znaczenie różnych zawodów w codziennym życiu człowieka i w funkcjonowaniu instytucji i środowiska;
- wskazuje jakie zdolności i zainteresowań są potrzebne do wykonywaniu danego zawodu;
- potrafi zorganizować sobie samodzielnie swój warsztat pracy, wykorzystuje pomoce dydaktyczne we właściwy sposób.

RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIE PRZEZ CAŁE ŻYCIE

uczeń:

- wie dlaczego trzeba się uczyć i zdobywać nowe umiejętności;
- wskazuje treści, których lubi być aktywny zawodowo;
- wymienia źródła z których może czerpać wiedzę i korzysta z kilku źródeł wiedzy.

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

uczeń:

- ma pomysł kim chciałby zostać i co chciałby robić;
- planuje realizację zadania/ swojej potrzeby, wskazuje na konieczne czynności niezbędne do realizacji celu;

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim

-podejmuje próby wyrażenia swojego zdania w sprawach związanych bezpośrednio z jego osobą.

Cele operacyjne do treści programowych dla klas IV-VIII

POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

uczeń:

- mówi o swoich zainteresowaniach, uzdolnieniach i kompetencjach;
- zna i wykorzystuje swoje możliwości i swoje mocne strony
- jest aktywny w sytuacjach zadaniowych, ocenia efekty swojej aktywności, wyciąga wnioski na przyszłość;
- opowiada o swoich zainteresowaniach i uzdolnieniach do innych osób, chce ich nimi zaintrygować.

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

uczeń:

- zna różne zawody, łączy je w grupy, podaje ich charakterystyki oraz drogę edukacyjną do ich uzyskiwania;
- opisuje czym jest dla niego praca i jakie ma znaczenie w życiu człowieka;
- podaje składowe wpływające na wybór zawodu;
- potrafi zorganizować sobie samodzielnie swój warsztat pracy, wykorzystuje pomoce dydaktyczne we właściwy sposób
- ma swoje zdanie na temat roli pieniądza we współczesnym świecie i w pracy zawodowej człowieka..

RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

uczeń:

- zna źródła wiedzy,
- ***zna swój indywidualny sposób nauki;***
- wie czego lubi się uczyć;

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim

- korzystając z różnych źródeł wiedzy samodzielnie odnajduje potrzebne mu informacje.

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZAWODOWYCH

uczeń:

- ma swoje plany edukacyjno-zawodowe;
- planuje swoje działania lub działania grupy, stosuje czynności i metody niezbędne do realizacji celu lub zadania;
- próbuje werbalizować swoje stanowisko w sprawach bezpośrednio lub pośrednio dotyczących jego osoby.

Cele operacyjne do treści programowych przewidzianych dla klas VII -VIII

POZNAWANIE WŁASNYCH ZASOBÓW

uczeń:

- zna zależności pomiędzy stanem zdrowia, a wykonywaniem określonego zawodu;
- wie co to są i jak poznać swoje zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe;
- zna metody i źródła wiedzy o sobie;
- łączy w całość zdobyte informacje o sobie, umie dokonać autoanalizy;
- rozpoznaje własne ograniczenia, wie jak nad nimi pracować, jest świadom ich wpływu na wybrany przez siebie zawód;
- zna swoje możliwości, rozwija swoje mocne strony, aby w przyszłości je wykorzystać w edukacji i pracy zawodowej;
- mówi o swoich aspiracjach i potrzebach w zakresie własnego rozwoju, podaje możliwe sposoby ich realizacji;
- opisuje własną hierarchię wartości i potrzeb.

ŚWIAT ZAWODÓW I RYNEK PRACY

uczeń:

- zdobywa informacje na temat różnych zawodów, zna ich cechy charakterystyczne
 - ma wiedzę na temat koniecznych kwalifikacji do wykonywania zawodów, które go interesują oraz zna drogi uzyskania koniecznych kwalifikacji do wybranych zawodów;
- porównuje własne mocne strony i preferencje z wymaganiami rynku pracy i oczekiwaniami pracodawców;
- poznaje lokalny i regionalny rynek pracy i zjawiska oraz kierunki zmian zachodzące na współczesnym rynku pracy;
- uznaje znaczenie pracy w życiu człowieka i ważkość doświadczeń pracy zawodowej (autoprezentacja).
- opowiada o wartościach związanych z pracą i etyką zawodową;
- zna instytucje które mogą mu pomóc w planowaniu ścieżki edukacyjnej i zawodowej.

RYNEK EDUKACYJNY I UCZENIE SIĘ PRZEZ CAŁE ŻYCIE

Uczeń:

- korzystając z dostępnych źródeł informacji poznaje oferty szkół ponadpodstawowych i szkół wyższych i możliwości dalszego kształcenia;
- zna kryteria rekrutacyjne do wybranych szkół , porównuje kryteria rekrutacyjne z własnymi zasobami;
- zna formalną, pozaformalną i nieformalną strukturę systemu edukacji w naszym kraju;
- jest świadom znaczenia i konieczności uczenia się przez całe życie.

PLANOWANIE WŁASNEGO ROZWOJU I PODEJMOWANIE DECYZJI EDUKACYJNO-ZWODOWYCH

uczeń:

- samodzielnie lub przy wsparciu doradczym ustala swoją dalszą ścieżkę edukacyjno-zawodową;
- stawia sobie cele i ustala plany edukacyjno-zawodowe, uwzględniając własne zasoby;
- zna osoby i instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej i wyjaśnia, w jakich sytuacjach może skorzystać z ich pomocy;
- jest świadom ewentualnych konsekwencji swoich wyborów dotyczących realizacji swoich planów edukacyjnych i zawodowych.

Powyższe cele operacyjne programu dla klas I–III korelują z celami przedszkolnej preorientacji zawodowej. Cele operacyjne przewidziane dla klas IV–VI szkoły podstawowej są rozwinięciem celów operacyjnych poziomu klas młodszych. Cele operacyjne postawione do treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego w klasach VII–VIII są podsumowaniem oraz rozszerzeniem wiedzy z zakresu doradztwa zawodowego realizowanego na niższych poziomach kształcenia w postaci orientacji zawodowej.

VI. Warunki, metody i sposoby realizacji programu

Określone w programie cele operacyjne będą realizowane podczas obowiązkowych zajęć edukacyjnych realizowanych w klasach szkoły podstawowej oraz podczas innych działań realizowanych w szkole i poza nią w postaci min. :

- spotkań z pasjonatami, ciekawymi ludźmi i **przedstawicielami różnych zawodów;**
- **wycieczek edukacyjnych do pracodawców i miejsc pracy;**
- prelekcji, warsztatów;
- tematycznych lekcji wychowawczych
- autoprezentacji uczniowskich,

-lekcji z zakresu doradztwa zawodowego,

-zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu,

- testów, kwestionariuszy, gier dydaktycznych,

- zabaw, filmów i pogadanek;

- audycji tematycznych, prezentacji multimedialnych,

- ekspresji plastyczne, wystaw wytworów prac uczniowskich;

-spotkań z przedstawicielami wybranego zawodu;

- Powiatowych Targów Edukacji i Pracy dla klas VIII

-spotkań ze specjalistami w dziedzinie młodzieżowego doradztwa zawodowego i budowania kariery zawodowej.

Podczas realizacji zadań, zaplanowanej tematyki wykorzystane będą metody aktywizujące takie jak: rybi szkielet, mapa mentalna, kula śnieżna, dyskusja lub projekt itp. Program zakłada stosowanie form pracy adekwatnych do zadania lub przedsięwzięcia np. w parach, grupowa, praca na forum, wycieczka, pokaz itp.

Plan działań w zakresie orientacji zawodowej w klasach I – III

dla klas I

Odpowiedzialni: K. Przybysz, M. Falkiewicz, D. Psut-Pająk

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

Hasło: Poznajemy zawody, kształcimy szacunek do pracy.

Opis działania/tytuł	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Poznajemy zawody ludzi pracujących w szkole : nauczyciel, bibliotekarz, sekretarka, konserwator, kucharka i inne zawody występujące w szkole	Zajęcia edukacyjne	Wychowawcy	Wrzesień/ październik
Na czym polega praca pisarza i ilustratora?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Listopad
Czy weterynarz to lekarz?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Listopad
Czy zawód pszczelarza jest trudny i	Zajęcia edukacyjne/spotkanie z ciekawym człowiekiem	Wychowawca/ organizator spotkania	Listopad/wg ustalonego terminu

niebezpieczny?			
Kto dba o bezpieczeństwo ludzi w miastach i górach?	Zajęcia edukacyjne/spotkanie z ciekawym człowiekiem	Zajęcia edukacyjne/spotkanie z ciekawym człowiekiem/	Grudzień/wg ustalonego terminu
Czy Mama ma trudny zawód?	Konkurs plastyczny	SU klas I – III	Wg planu pracy SU
TIK- tak, Tik-tak- co robi zegarmistrz	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Grudzień
Kto pracuje w teatrze?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Grudzień
Czy sportowiec to zawód?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Styczeń
Kto pracuje w aptece?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Styczeń
Kto pracuje w ZOO	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Styczeń
Kto to jest ornitolog Czym zajmuje się astronom?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Luty
Co robi klaun w cyrku?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Marzec
Jak pomaga dzieciom hipnoterapeuta?	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Marzec
Czy praca rolnika jest trudna i ciężka:	Zajęcia edukacyjne	Wychowawca	Marzec
Rozmawiamy o ludziach pracujących na poczcie.	Zajęcia edukacyjne	Zajęcia edukacyjne	Kwiecień
Czym zajmuje się garncarz?	Zajęcia edukacyjne/wyjście do muzeum	Zajęcia edukacyjne	Kwiecień
Czy ekolodzy są potrzebni?	Zajęcia edukacyjne	Zajęcia edukacyjne	Kwiecień
Komu pomaga strażak?	Zajęcia edukacyjne/wyjście do Straży Pożarnej	Zajęcia edukacyjne	Maj
Czym zajmuje się krawiec?	Zajęcia edukacyjne	Zajęcia edukacyjne	Maj

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

1.

Opis działania/tytuł	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Zapoznanie z zadaniami pracowników szkoły wspierających uczniów w procesie edukacyjnym (logopeda, pedagog, n-l biblioteki, świetlicy)	Informacje przekazane na zebraniu z rodzicami	Wychowawcy	Wg kalendarza zebrań rodzicielskich
Dzielenie się rodziców wiedzą na temat swojej pracy zawodowej	Spotkanie z rodzicami uczniów	Wychowawcy	Według ustaleń z rodzicami

2.

Opis działania/tytuł	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Edukacja rodziców na temat efektów wsparcia rodzicielskiego podczas nauki dziecka	Rozmowa/list otwarty	Wychowawca	Wg ustaleń
Wpływ rodziców na kształtowanie samooceny dziecka	Rozmowa/list otwarty/prezentacja artykułu.	Wychowawca	Wg ustaleń

dla klasy II

Odpowiedzialni: M. Koszada, L. Mela

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

Opis działania/tytuł	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Jaki jestem, moje cechy i umiejętności.	Pogadanka Rozmowa kierowana	Wychowawcy	Wg planu pracy wychowawczej klasy
Ornitolog opowiada o tym, czym się zajmuje.	Zajęcia edukacyjne	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Czy weterynarz jest lekarzem, czy opiekunem zwierząt?	Rozmowa kierowana Pogadanka	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Nowe i stare zawody w teatrze.	Wyjazd do teatru. Pogadanka	Organizator wycieczki	Według planu wycieczek
Węgiel. Historia zawodu górnika.	Prezentacja multimedialna. Działalność plastyczna	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Kompozytor, pianista. Historia życia Chopina.	Zajęcia w muzeum Słuchanie muzyki klasycznej	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Malarz. Jak przygotować warsztat pracy malarza?	Burza mózgów. Działalność plastyczna	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Sanitariusz, policjant, strażak – wiem na czym polega ich praca.	Rozmowa kierowana Film edukacyjny	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Ratownik WOPR, GOPR ludzie o potrzebnych, ale niebezpiecznych zawodach.	Test edukacyjny Rozmowa kierowana	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Listonosz. Poznaję etapy dostarczenia listu od nadawcy do odbiorcy.	Wycieczka do Urzędu Poczтового	Wychowawcy Organizator wycieczki	Wg planu wycieczek
Astronom, wyjątkowy zawód świata.	Burza mózgów. Film edukacyjny	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Kto troszczy się o nasze zdrowie. Rozmowy o zawodach medycznych.	Rozmowa kierowana	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

1.

Opis działania/tytuł	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Zapoznanie z zadaniami pracowników szkoły wspierających uczniów w procesie edukacyjnym (logopeda, pedagog, n-l biblioteki, świetlicy)	Informacje przekazane na zebraniu z rodzicami	Wychowawcy	Wg kalendarza zebrań rodzicielskich
Dzielenie się rodziców wiedzą na temat swojej pracy zawodowej	Spotkanie z rodzicami uczniów	Wychowawcy	Według ustaleń z rodzicami

2.

Opis działania/tytuł	Forma realizacji
Edukacja rodziców na temat efektów wsparcia rodzicielskiego podczas nauki dziecka	Rozmowa/list otwarty
Wpływ rodziców na kształtowanie samooceny dziecka	Rozmowa/list otwarty/prezentacja artykułu.

dla klas III

Odpowiedzialni: I. Walasek, A. Sztajbert, S. Babicka-Lenarczyk

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

Opis działania/tytuł	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Realizacja tematyki z zakresu poznawania siebie.	Pogadanka, rozmowa kierowana	Wychowawcy	Wg planu pracy wychowawczej klasy
Zapoznanie z pracą pszczelarza, rolnika.	Zajęcia edukacyjne	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Uwaga niebezpieczeństwo- ludzie niosący pomoc!	Spotkanie z policjantem	Organizator spotkania	Wg planu pracy wychowawczej klasy
Czy leśnik to ekolog?	Wycieczka do leśniczówki. Wizyta leśnika w szkole	Organizator wycieczki	Wg planu wycieczek
Moja Mama ciężko pracuje!	Konkurs plastyczny	Opiekun SU	Wg planu pracy SU
Na czym polega zawód żołnierza?	Wyjazd do jednostki wojskowej	Organizator wyjazdu	Wg planu wycieczek
Kto zawiezie nas do teatru ?-rozmowy o zawodzie kierowcy.	Wyjazd do teatru	Organizator wycieczki	Wg planu wycieczek
Jakie cechy ma praca górnika?	Burza mózgów, działalność plastyczna	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej

Polscy nobliści- czy noblista to zawód?	Zajęcia edukacyjne, plakaty tematyczne	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Poznajemy pracę ratowników górskich.	Rozmowa kierowana	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
Kim był Mozart, Vivaldi, Bach?	Słuchanie utworów muzyki klasycznej. Szukanie informacji nt. twórczości kompozytorów	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej
W pracowni mistrzów malarstwa –na czym polega zawód artysty malarza?	Zorganizowanie galerii autoportretów. Opisywanie dzieł malarzy	Wychowawcy	Wg planu pracy dydaktycznej

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

Opis działania/tytuł	Forma realizacji
Edukacja rodziców na temat efektów wsparcia rodzicielskiego podczas nauki dziecka	Rozmowa/list otwarty
Wpływ rodziców na kształtowanie samooceny dziecka	Rozmowa/list otwarty/prezentacja artykułu.

Plan działań w zakresie orientacji zawodowej w klasach IV-VIII

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO UCZNIÓW

Opis działania/ tytuł	Odbiorcy	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
Białe i czarne czyli każdy inny- sprawdź swoje mocne i słabe strony.	Wybrane oddziały	Pogadanka, rozmowa kierowana, autoprezentacje, testy, kwestionariusze, Quizy.	Wychowawcy/ pedagog/ psycholog	Wg planu pracy wychowawczej danej klasy.
„Dorośli w pracy.”	Wybrane oddziały	Spotkania z ciekawymi ludźmi, prezentacje, projekty klasowe, wywiady, filmy edukacyjne, spotkania z rodzicami.	Wychowawca/ nauczyciele	Wg ustalonego terminu.
„Zasady planowania ścieżki edukacyjno-	Wybrane oddziały	Spotkanie z psychologiem,	Pedagog	Wg ustalonego terminu.

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim

zawodowej”, „Planowanie decyzji czyli sposoby na dobre decyzje”		doradcą zawodowym, pedagogiem. Pogadanki, warsztaty.		
„Poznajemy zawód nauczyciela/trenera sportowego.”	Wybrane oddziały	Pogadanki, rozmowy tematyczne.	Nauczyciele przedmiotów, nauczyciele wychowania fizycznego	Wg możliwości.
„Czy zawód bibliotekarza się zmienia ?”	Wybrane oddziały	Lekcje biblioteczne.	Bibliotekarz	Wg możliwości.
„Kto pracuje w instytucjach w naszym mieście?”	Uczestnicy spotkań, wyjść w miejsca publiczne.	Rozmowy kierowane z pracownikami różnych instytucji, obserwacja, dyskusja klasowa.	Organizator wyjść z uczniami w miejsca użyteczności publicznej i kulturalnej.	Wg ustalonych terminów.
„Jak zostać kierowcą, przewodnikiem i lekarzem ?”	Uczestnicy wycieczki	Wycieczki, rozmowy z przedstawicielem zawodów.	Kierownicy wycieczek szkolnych	Wg ustalonych terminów.
„Kto może zostać pielęgniarką, logopedą i fryzjerem?”	Uczniowie wybranych klas.	Spotkania klasowe.	Pielęgniarka/ logopeda	Wg ustalonego terminu.
Wyzwania zawodu policjanta ,żołnierza i strażaka.	Uczniowie klas VII - VIII	Spotkanie z przedstawicielami zawodu, wycieczki, filmy edukacyjne.	Specjaliści pracujący w szkole, wychowawcy i nauczyciele	Wg planu pracy.
„Kto rządzi prawem ?” „Jak wygląda świat pracy Policjanta ?”	Spotkania dla klas VII lub VIII	Spotkanie z prawnikiem/ kuratorem zawodowym /Policjantem	Wychowawca, pedagog, zaproszony gość.	Wg ustalonego terminu.
„Co tam w ulu piszczy.”	Wszyscy uczniowie	Specyfika zawodu pszczelarza	Organizator spotkania/ nauczyciel przyrody/ biologii.	Wg ustalonego terminu
„Czy zawód aktora jest trudny?”	Uczestnicy wyjazdu do teatru.	Wycieczka, rozmowa kierowana, wywiady.	Organizator wycieczki.	Wg ustalonego terminu.
„Po, co w szkole pedagog i psycholog?”	Wybrane oddziały.	Pogadanki śródlekcyjne, spotkanie z pedagogiem lub psychologiem.	Nauczyciel, pedagog, psycholog	Wg możliwości.

Zespół Szkolno- Przedszkolny nr 1 w Tomaszowie Mazowieckim

„Kim są lekarze dusz ?” Czym zajmuje się psycholog i psychoterapeuta”	Klasy IV-VIII	Spotkania w klasach.	Psycholog	Wg planu pracy psychologa
„Kim są lekarze ciała?”	Klasy I-VIII	Akcja podczas Szkolnego Dnia Zdrowia.	SU, pedagog, wychowawcy.	7 kwietnia lub inny wyznaczony dzień.
„Zgadnij kto to?”	Wychowankowie świetlicy.	Konkurs wiedzy/ plastyczny	Wychowawcy świetlicy.	Wg planu świetlicy
„Czym się różni nauczyciel od pedagoga ?”	Uczniowie	Rozmowy z okazji Dnia Edukacji Narodowej	Nauczyciele, SU	Wg planu szkoły
„Poznajemy zawody przyszłości?”	Uczniowie	Wystawa plakatów, rozmowy tematyczne, filmy edukacyjne.	SU, pedagog, wychowawcy, w ramach Szkolnego Dnia Bezpiecznego Internetu.	Luty 2026
Targi Edukacji i Zawodu	Klasy VIII	Spotkanie tematyczne.	Wychowawcy /pedagog	Marzec/kwiecień 2026r.
Poznajemy historię ludzi sukcesu”?	Wybrane klasy	Pogadanki/ rozmowy kierunkowe.	Pedagog/pedagog specjalny	Wg możliwości
Realizacja programu doradztwa zawodowego dla klas VII „ Na drodze do przyszłości. ”	Klasy VII	10 zajęć z doradztwa zawodowego	A. Przybysz-Wójciak	Wg planu zajęć lekcyjnych.
Realizacja programu doradztwa zawodowego dla klas VIII „ Na życie mam plan ”	Klasy VIII	10 zajęć z doradztwa zawodowego	A. Przybysz-Wójciak	Wg planu zajęć lekcyjnych.
Spotkania, rozmowy z zakresu wyboru kierunku kształcenia i zawodu.	Uczniowie klas VI-VIII	Godziny pracy pedagoga	Pedagog/wychowawcy/nauczyciele.	W bieżącej pracy/wg potrzeb
Czy zawód matematyka jest trudny? Które zawody są dla matematyka?	Uczniowie klas starszych	Rozmowy kierowane podczas szkolnego Dnia Tabliczki Mnożenia	Nauczyciele matematyki	Wg możliwości nauczyciela/wg planu pracy szkoły.
Czy artysta i sportowiec to zawód ?	Uczniowie klas IV-VII	Śródlekcyjne rozmowy na lekcjach plastyki i muzyki.	Nauczyciele przedmiotów muzyki i plastyki.	Wg możliwości
Czym może zajmować	Uczniowie	Śródlekcyjne	Nauczyciele	Wg możliwości

się technik?	klas VII	rozmowy na lekcji techniki.	przedmiotu.	
Jakie zwody posiadają ludzie zajmujący się bezpieczeństwem obywateli i kraju?	Uczniowie klas VII-VIII	Śródlekcyjne rozmowy na lekcji EDB i WOS.	Nauczyciele przedmiotu.	Wg możliwości.
Czym może zajmować się biolog?	Uczniowie klas V-VIII	Śródlekcyjne rozmowy na lekcji biologii	Nauczyciel biologii.	Wg planu nauczyciela.
Czym różni się biolog od przyrodnika? Jaką szkołę musi skończyć nauczyciel przyrody i biologii?	Uczniowie klas IV-VIII	Śródlekcyjne rozmowy na lekcji przyrody i biologii.	Nauczyciele przyrody i biologii.	Wg planu nauczyciela.
Jak wygląda świat zawodów humanistycznych?	Uczniowie klas IV-VIII	Śródlekcyjne rozmowy na lekcji języka polskiego i historii.	Nauczyciele języka polskiego i historii.	Wg planu nauczyciela.
Czy lingwista, to zawód? Jakich kwalifikacji wymaga zawód tłumacza?	Uczniowie klas VII- VIII	Śródlekcyjne rozmowy na lekcji angielskiego i niemieckiego.	Nauczyciele języków obcych.	Wg planu nauczyciela.
Mam zdolności sportowe, w jakiej pracy się mi przydadzą? Czy sportowiec to zawód?	Uczniowie klas IV-VIII	Śródlekcyjne rozmowy na lekcji wychowania fizycznego	Nauczyciele wychowania fizycznego.	Wg planu nauczyciela.
"Biznes w naszym otoczeniu" "Czy współpraca się opłaca?" "Różnorodność zawodów w dużej aglomeracji miejskiej"	Uczniowie klas IV-VIII	Wyjście do kina, kręgielnię, stomatologa i restauracji; przygotowanie zdarzeń , akcji i uroczystości szkolnych, Wycieczki do dużych miast	Wychowawca	Wg ustalonych terminów
„Co jest fascynującego w pracy fotografa?	Uczniowie klas IV-VIII	Spotkanie z fotografem	Wychowawca	Wg ustalonego terminu

„Kim chciałbym zostać w przyszłości? Rozmawiamy o naszych pasjach i zainteresowaniach		Lekcja wychowawcza	Wychowawca	Wg planu pracy wychowawczej
--	--	--------------------	------------	-----------------------------

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW

Opis działania/ tytuł	Odbiorcy	Forma realizacji	Osoba odpowiedzialna	Termin realizacji
„Jak wspierać dziecko w wyborze szkoły po podstawówce”	Rodzice uczniów klas VIII	Klasowe spotkanie z rodzicami	Wychowawca , psycholog	Wg planu pracy wychowawczej.
„Rola rodzica w przygotowaniu dziecka do przyszłego wyboru zawodu.”	Rodzice klas VI, VII	Klasowe spotkania z rodzicami	Wychowawca, psycholog	Wg planu pracy wychowawczej.
„Jak mądrze wspierać rozwój zasobów naszych dzieci?”	Klasy IV, V	List otwarty przekazany rodzicom, spotkanie	Pedagog, psycholog, wychowawcy.	Wg możliwości organizacyjnych.

VII. Sprawozdanie i ewaluacja programu:

Ewaluacja ma na celu sprawdzenia poziomu osiągnięcia celów operacyjnych oraz poczucia u uczniów atrakcyjności realizowanych zadań w obszarze stosowanych metod, technik i form pracy edukacyjnej. Do ewaluacji zespół zadaniowy wykorzysta:

- analiza dokumentacji (dzienniki – tematy zajęć);
- rozmowy kierowane z uczniami i nauczycielami (kwestionariusz wywiadu)
- analiza wytworów prac uczniów (wystawa prac, karty pracy).

Wnioski z ewaluacji WSDZ posłużą do zaplanowania na następny rok szkolny jeszcze bardziej ciekawych i efektywnych działań do realizacji z uczniami w zakresie doradztwa zawodowego.